

ETELÄ-SUOMEN YHTEISTYÖALUEEN YHTEISTYÖSOPIMUS

TILANNEKUVA 8/2024

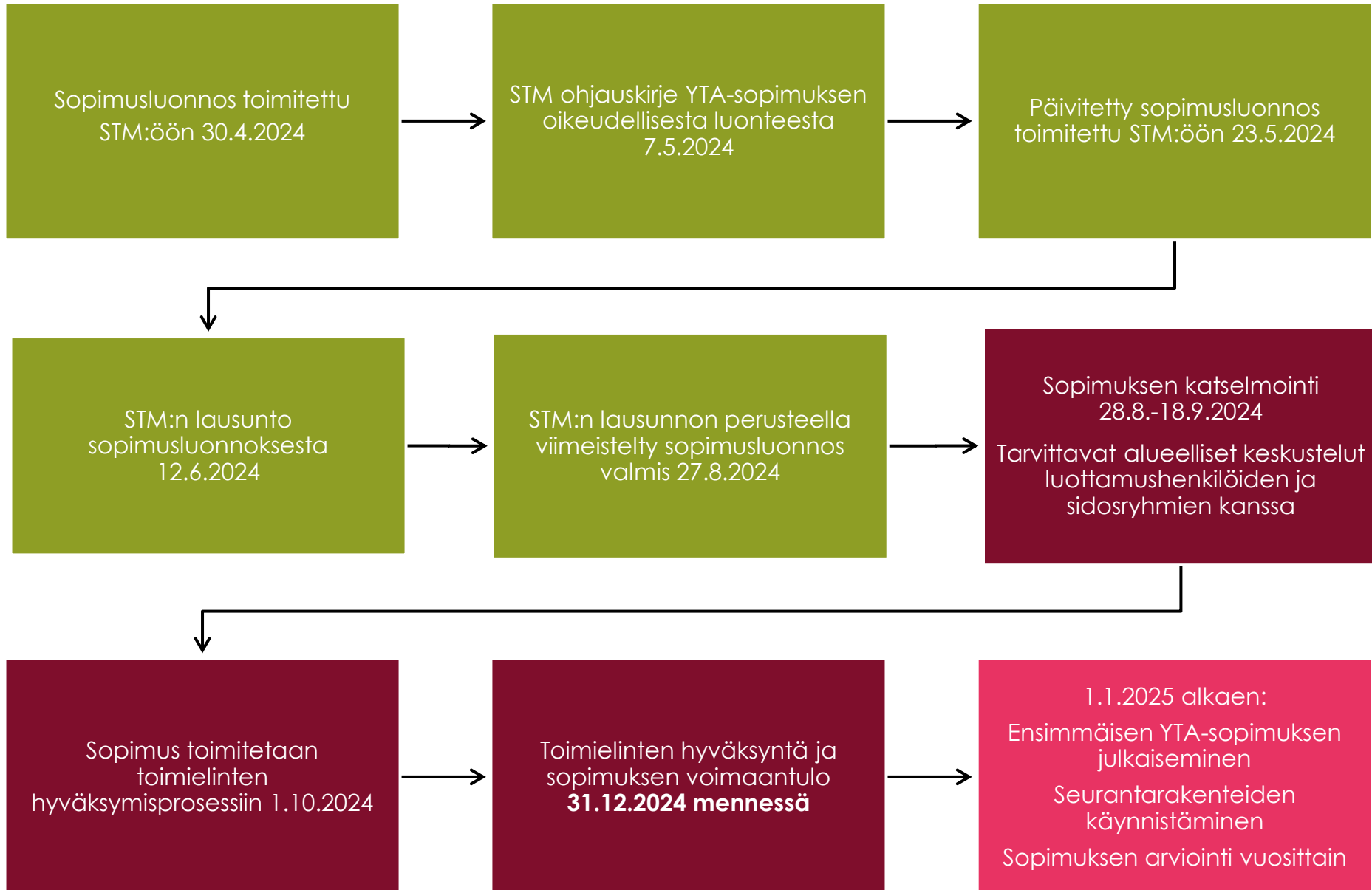
SOPIMUSVALMISTELUN AIKATAULU

Työn aikataulu

- Voimassa olevan lainsäädännön mukaan YTA-sopimus tulee olla valmis ja hyväksytty sopijaosapuolten toimielimissä viimeistään 31.12.2025 ja sopimus päivitetään valtuustokausittain tai tarvittaessa
- Sopijapuolten tavoiteaikataulun mukaan Etelä-Suomen YTA-sopimus valmis ja hyväksytty 31.12.2024 mennessä
- Velvoittava aikataulu sopimusvalmistelulle tulee lainsäädännöstä
  - Vastaavat ministeriöt esittäneet huomattavasti nopeampaa aikataulua: toimielinkäsittelyyn valmis luonnosversio huhtikuussa 2024
  - Ministeriöt ovat seuranneet ja kommentoineet valmistelua aktiivisesti: ensimmäinen neuvottelu YTA-hyvinvointialueiden, HUSin ja ministeriöiden välillä pidettiin 19.12.2023

Sopimusvalmistelun aikataulu 5-12/2024

■ 5-8/2024
■ 9-12/2024

SOVITTAVAT ASIAT

YTA-sopimuksessa on sovittava (Sote-järjestämislaki 36 §)

Yhteistyösopimuksessa on sovittava hyvinvointialueiden työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta:

- 1) väestön **palvelutarpeen** arvioinnissa ja ennakoinnissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seurannassa ja arvioinnissa;
- 2) sosiaalipäivystyksessä ja terveydenhuollon **päivystyksessä**;
- 3) **ensihoitokeskuksen** tehtävien järjestämisessä ja ensihoidon sovittamisessa yhteen muun toiminnan kanssa;
- 4) **lääkinnällisten tukipalvelujen** ja muiden tukipalvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa;
- 5) **erikoissairaanhoidon henkilöstön** ja osaamisen varmistamisessa erikoisaloittain palvelujen tarkoituksenmukaisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi;
- 6) sellaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa, jotka **harvoin tarvittavina tai erityisen vaativina** edellyttävät toistettavuutta tai laaja-alaista erityisosaamista riittävän taidon ja osaamisen saavuttamiseksi ja sen ylläpitämiseksi tai merkittäviä investointeja laitteistoihin, välineisiin tai toimitiloihin;
- 7) **koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan** toteuttamisessa sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävistä näissä toiminnoissa;
- 8) sosiaali- ja terveydenhuollon **menetelmien** käyttöönoton, käytön ja käytöstä poistamisen alueellisten periaatteiden määrittelyssä niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen;
- 9) sosiaali- ja terveydenhuollon **tiedonhallinnan** ja **sähköisten palvelujen** kehittämisessä, asiakas- ja potilastietojen käytössä sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaisissa velvoitteissa niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen;
- 10) häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin **varautumisessa** sekä 51 §:n 2 momentissa tarkoitettun valmiuskeskuksen toiminnan järjestämisestä;
- 11) vaikutuksiltaan laajakantoisia ja taloudellisesti merkittäviä **investointeja** ja investointia vastaavia sopimuksia koskien siltä osin kuin se on tarpeellista 1–10 kohdassa tarkoitettujen asioiden kannalta.

Hyvinvointialueen on korvattava toisen hyvinvointialueen sen asukkaalle antamat lakiin tai YTA-sopimukseen perustuvat palvelut. YTA-sopimuksessa on sovittava sopimukseen liittyvästä hyvinvointialueiden välisestä kustannusten jaosta muilta osin.

YTA-sopimuksessa **voidaan lisäksi sopia**

Yhteistyösopimuksessa voidaan sopia myös muusta työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon **järjestämisessä ja tuottamisessa**

YTA-sopimus antaa lakisääteisen perustan hyvinvointialueiden ja HUSin väliselle yhteistyölle – YTA-sopimukseen kirjattuun keskinäiseen yhteistyöhön ei sovelleta hankintalakia

Tämän vuoksi sopimuksessa on kattavasti yhteistyön mahdollistavia kirjauksia etenkin tukipalveluyhteistyöstä

SOPIMUKSEN SISÄLTÖ

Sopimusluonnos pähkinäkuoressa

- Varsinainen sopimusteksti n. **50 sivua**
- **4 liitettä**
- **20 lukua**, joista
  - **12 lukua** varsinaista sopimuksen sisältöä
  - **7 lukua** sopimusjuridiikkaa/sopimusteknisiä kirjauksia
  - **1 luku** koskien sopimuksen toimeenpanoa ja seurantaa (rakenteet)

Terveysthuolto

- Hoidon porrastus ja keskittäminen
- Päivystystoiminta
- Ensihoito
- Kehitysvammaisten tahdosta riippumaton erityishuolto
- Lääkinnällinen kuntoutus
- Mielenterveyspalvelut

Lääkinnälliset ja muut tukipalvelut

- Taudinmääritykseen liittyvät palvelut
- Lääkehuolto
- Välinehuolto
- Kuljetus- ja varastointipalvelut
- Yhteistyö hankinnoissa
- Helsingin biopankki
- Muut sovittavat tukipalvelut
- Yhteistyö yhteiskampuksilla ja yhteisissä toimipisteissä

Vaikutuksiltaan laajakantoiset, taloudellisesti merkittävät investoinnit ja sopimukset

- Investointien yhteensovittaminen
- Investointien aikataulu
- Yhteisinvestointien kustannusten jako
- Taloudellisuustarkastelu

Menetelmien arviointi

- Uusien menetelmien käyttöönotto
- Kliinisen lääkearviointiryhmän suositukset
- Menetelmäarviointiryhmän suositukset
- Sosiaalihuollon menetelmäarviointit

Väestön palvelutarpeen arviointi ja ennakointi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seuranta ja arviointi

Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen, valmiuskeskuksen toiminnan järjestäminen

- Yhteistyörakenteet
- Ensihoidon valmius
- Viranomaisyhteistyö
- Valmiussuunnittelu
- Sosiaali- ja terveydenhuollon jaettu tilannekuva (PAVAT)
- Korkean varautumisen tietojärjestelmien pääkäyttötoiminnot
- Muut alueelliset ja valtakunnalliset toiminnot
- Valmiuskeskuksen kustannusten jako
- Kustannukset äkillisissä normaaliolojen häiriötilanteissa

Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus 2024

Muut sovittavat asiat

- Hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden henkilökohtainen apu ja hoito
- Omavalvonta
- Potilasvakuuttaminen

Sosiaalihuolto

- Sosiaalihuollon ohjausrakenne
- Yhteistyö sosiaalihuollon lapsiperhepalveluissa ja lastensuojelussa
- Yhteistyö vammaispalveluissa
- Yhteistyö erityisen vaativissa asumispalveluissa
- Sosiaali- ja kriisipäivystys

Tietohallinnon ratkaisut ja sähköiset palvelut

- Yhteistyö toimintatavoissa ja käytännöissä
- Yhteistyö alueellisissa ICT-ratkaisuissa
- Yhteistyö tiedolla johtamisessa
- Poikkeusoloihin varautuminen
- Kyberturvallisuus
- Alueelliset ohjelmistoratkaisut
- Yhteinen ICT-investointisuunnittelu
- Työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen

Henkilöstön osaamisen ja saatavuuden varmistaminen erikoissairaanhoidossa

Kustannusten jaon yleiset periaatteet

TKKI-toiminnan toteuttaminen ja YO-sairaalan koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävät

- TKKI-toiminnan toteuttamisrakenteet ja tehtävät
- Tutkimusyhteistyö
- Sosiaali- ja terveysalan koulutuksen kehittäminen ja koulutusyhteistyö (Yliopisto ja ammattikorkeakoulu)
- Kehittämisen- ja innovaatiotoiminta
- Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta yhteistyöalueella

Luku 2: Sopimuksen tausta ja tarkoitus

- Järjestämislain velvoitteet yhteistyösopimuksen laatimisesta ja sisällöstä
- YTA-sopimus on ns. pääsopimus
- Tarkemmista yhteistyöjärjestelyistä sovitaan erillisillä työn- ja kustannustenjakoa koskevilla alasopimuksilla (YTA-alasopimus):
  - STM: ”YTA-sopimus voi yhden yksittäisen sopimusasiakirjan sijaan muodostua kokonaisuudesta, joka sisältää esimerkiksi erilaisia liitteitä tai teemakohtaisia alasopimuksia (kuten kustannusten jako, valmius ja varautuminen ja niin edelleen).”
  - YTA-alasopimukset hyväksytään normaalissa päätöksentekomenettelyssä

Luku 3 ja Liite 1: Väestön palvelutarpeen arviointi ja ennakointi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seuranta ja arviointi

- Tilastotietoihin perustuva kuvaus Etelä-Suomen yhteistyöalueen väestöstä ja väestönkehityksestä
  - Alueelliset erot yhteistyöalueen eri osissa
  - Todennäköiset muutokset vuoteen 2030 mennessä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen näkökulmasta
  - Tilastotiedot esitetty liitteessä 1 (Palvelutarpeen arviointi)
- Sopijapuolet selvittävät sopimuskauden aikana millä osa-alueilla erityisesti olisi tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyötä palvelutarpeen arvioinnissa ja ennakoinnissa. Selvityksessä huomioidaan myös palveluiden vaikuttavuus- ja kustannustehokkuusnäkökohdat.
- Sopimuskauden aikana voidaan sopia tarkemmin palvelutarpeen arviointiin ja ennakointiin sekä järjestämisen seurantaan liittyvästä työnjaosta, yhteistyörakenteista ja yhteensovittamisesta ja tehdä tarvittaessa tästä YTA-alasopimus

Luku 4 ja liite 2: Terveystenhoito

- Vaativan erikoissairaanhoidon keskittäminen ja porrastus
  - Yksityiskohtainen erikoisala/potilasryhmäkohtainen työnjako esitetty liitteessä 2 (Valtakunnallisesti ja alueellisesti keskitettävät hoidot)
- Päivystystoiminnan ja ensihoidon alueellinen työnjako ja yhteistyö
- Yhteistyö ja työnjako tiettyjen vaativien potilasryhmien hoidossa
  - Kehitysvammaisten tahdosta riippumaton erityishuolto
  - Lääkinnällinen kuntoutus
  - Mielen-terveyspalvelut

Luku 5: Lääkinnälliset ja muut tukipalvelut

- Lääkinnällisten ja muiden tukipalvelujen tuottamisesta vastaa jokainen sopijapuoli itsenäisesti, ellei toisin ole sovittu
  - Sopijapuolilla on merkittävää olemassa olevaa yhteistyötä etenkin taudinmääritykseen liittyvissä palveluissa ja lääkehuollossa
  - Tukipalveluosiossa on useita nykyistä laajemmin yhteistyön mahdollistavia kirjauksia, jotta tarvittaville YTA-alasopimuksille saadaan oikeudellinen perusta.
- Perustetaan Etelä-Suomen yhteistyöalueen tukipalvelujen työryhmä
  - Edistää yhteistyötä ja arvioi eri tukipalvelujen toteutusmalleja alueellisesti

- Taudinmääritykseen liittyvät palvelut
- Lääkehuolto
- Välinehuolto
- Kuljetus- ja varastointipalvelut
- Yhteistyö hankinnoissa
- Helsingin biopankki
- Muut sovittavat tukipalvelut
- Yhteistyö yhteiskampuksilla ja yhteisissä toimipisteissä

Yhteiskampuksia

Malmin sairaala + uusi Malmin sairaala

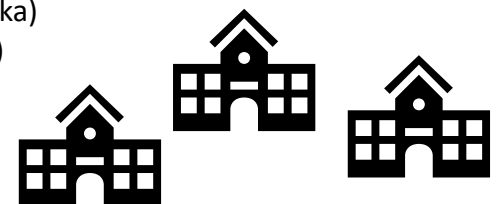
Laakson yhteissairaala

Jorvi

Hyvinkään sairaala

Kymenlaakson keskussairaala (Kotka)

Etelä-Karjalan keskussairaala (LPR)

Luku 6: Menetelmien arviointi

- Uusien menetelmien käyttöönottoa ja käytössä olevan menetelmän poistamista koskevat käytännöt
- Menetelmäarvioinnin rakenteet
  - Terveydenhuolto
    - Etelä-Suomen yhteistyöalueen lääkearviointiryhmä
    - Etelä-Suomen yhteistyöalueen menetelmäarviointiryhmä
  - Sosiaalihuolto
    - Sosiaalihuollon johtajien ja asiantuntijoiden yhteistyöaluetasoiset yhteistyökokoukset

Menetelmät

- Terveydenhuollossa käytettävät lääkkeet, laitteet, toimenpiteet ja järjestelmät
- Sosiaalihuollossa tutkimukseen perustuvat käytännöt ja menetelmät

Luku 7: Sosiaalihuolto

- **Sosiaalihuollon ohjausrakenne**
  - Etelä-Suomen yhteistyöalueen sosiaalihuollon johtajien yhteistyökokous
    - Työryhmät
      - Lapsiperheiden palvelut ja lastensuojelu
      - Työkäisten palvelut
      - Vammaisten palvelut
      - Päihde- ja mielenterveyspalvelut
      - Iäkkäiden palvelut
- **Yhteistyön tarkempi kuvaus**
  - sosiaalihuollon lapsiperhepalveluissa ja lastensuojelussa
  - vammaispalveluissa
  - erityisen vaativissa asumispalveluissa
- **Sosiaali- ja kriisipäivystys**
  - Etelä-Suomen yhteistyöalueen sosiaali- ja kriisipäivystystyöryhmä

Sosiaalihuollon johtajien yhteistyökokous

Yhteisiä toimintakäytäntöjä linjaava ja ohjaava johtamisen rakenne

Työryhmät

Toimintakäytännöistä neuvottelevat rakenteet

Lapsiperheiden palvelut
ja lastensuojelu

Työikäisten palvelut

Vammaisten palvelut

Päihde- ja
mielenterveyspalvelut

lääkäiden
palvelut

Sosiaali- ja kriisipäivystykset: alueiden välinen yhteistyö ja yhteistyö palvelutehtävittäin

Keskinäinen yhteistyö integraation edistämiseksi

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido

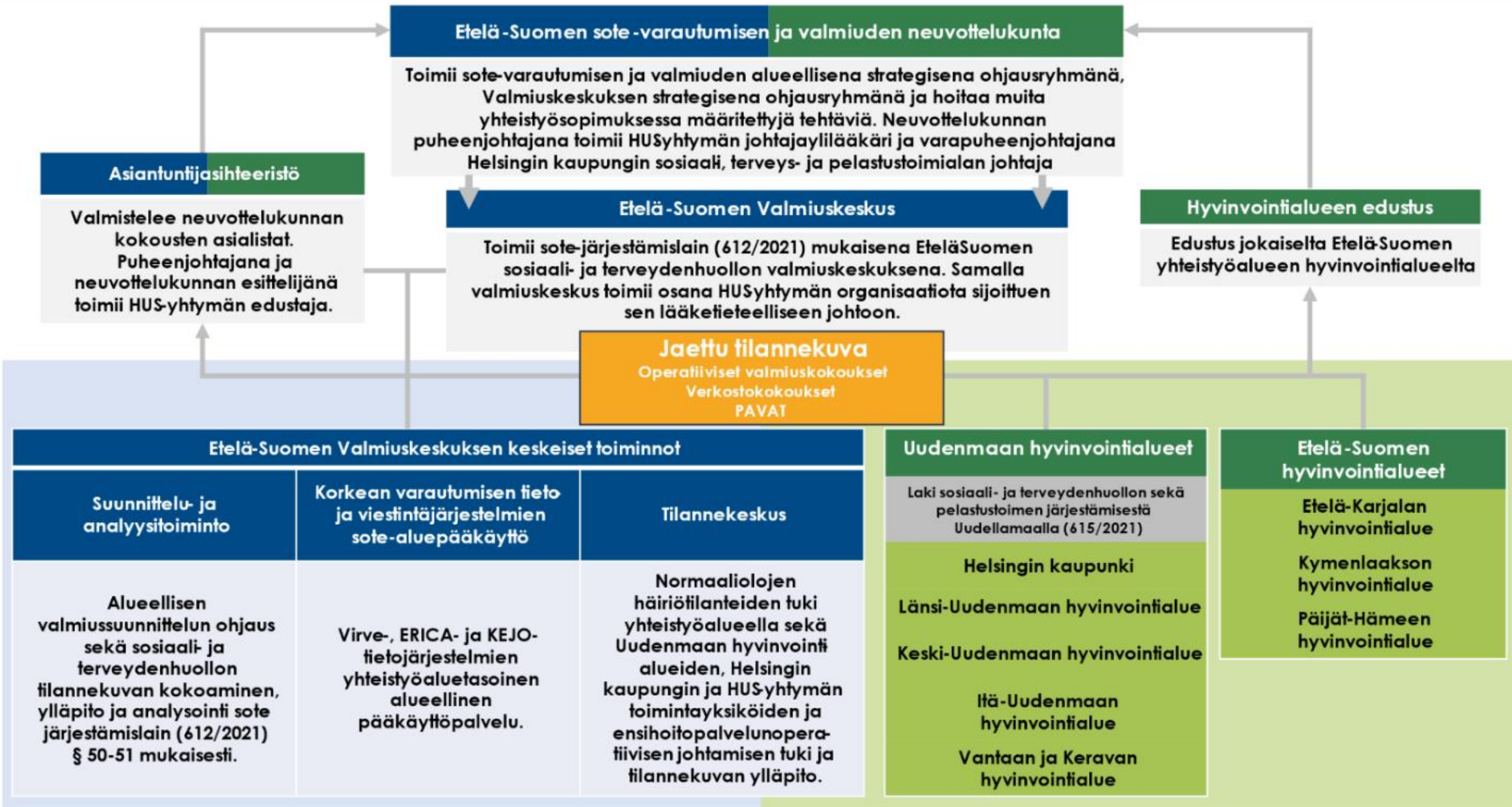
Osaamiskeskus- ja TKKI toiminta

Varautuminen ja valmius

Luku 8: Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen, valmiuskeskuksen toiminnan järjestäminen

- Yhteistyörakenteet
  - Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen neuvottelukunta
  - Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus
  - Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen Tilannekeskus
- Ensihoidon valmius
- Viranomaisyhteistyö
- Valmiussuunnittelu
- Sosiaali- ja terveydenhuollon jaettu tilannekuva (PAVAT)
- Korkean varautumisen tietojärjestelmien pääkäyttötoiminnot
- Muut alueelliset ja valtakunnalliset toiminnot
  - Epidemiavarautuminen ja rajanylityspisteiden terveysturvallisuus
  - Mobiilikirurgia
- Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen kustannusten jako
- Kustannukset äkillisissä normaaliolojen häiriötilanteissa

Etelä-Suomen yhteistyöalueen sote -varautumisen ja valmiuden yhteistyörakenteet

Etelä-Suomen Valmiuskeskuksen tehtävät

HUS-yhtymän toimintoja koskevat tehtävät	Etelä-Suomen yhteistyöalueen laajuiset tehtävät	Valtakunnalliset tehtävät ja toimeksiannot
HUS-yhtymän toimintasäätö, HUSin konserniohje ja HUS-konsernin valmiusohje, HUS lääkinnän valmiussuunnitelma	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, VNA 308/23, terveydenhuoltolaki 1326/2010	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 52 (612/2021) sekä sopimus valtakunnallisen valmiustoiminnan ylläpitoon valtuutetusta tahosta.
HUS-yhtymän kokonaisvarautumisen ja lääkinnällisen valmiuden suunnittelu.	Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueiden valmiussuunnittelun ohjaus ja suunnitelmien yhteensovittaminen.	Valtakunnallinen toiminta sosiaali ja terveydenhuoltoa koskevissa vakavissa häiriötilanteissa erillisten STM:n antamien toimeksiantojen mukaisesti.
HUSin toimintojen valmiussuunnittelun tuki.	Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen lakisääteliset toiminnot, ml. yhteistyöalueen sote-tilannekuvan kokoaminen ja jakaminen.	Lääkinnällisen potilasevakuointivalmiuden (Medevac) ylläpito.
HUS-yhtymän valmiusharjoitusten järjestäminen ja koordinaatio.	Korkean varautumisen tieto ja viestintäjärjestelmien pääkäyttöön liittyvät tehtävät (Virve, ERICA ja KEJO).	Varautumisen ja valmiussuunnittelun valtakunnalliset tehtävät osana valmiuskeskusverkostoa.
Tilannekeskuksen (Tike) ylläpito, ml. HUSin toimintayksiköiden tilannekuvan kokoaminen ja ylläpito.	Valmiuden säätelyn koordinaatio normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.	Muut poikkeusolojen terveydenhuollon järjestelyt.
Korkean varautumisen tieto ja viestintäjärjestelmien pääkäyttöön liittyvät tehtävät (Virve, ERICA ja KEJO).	Hyvinvointialueiden tukeminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.	
Yhteyspisteenä toimiminen muille viranomaisille ja sidosryhmille.	Yhteyspisteenä toimiminen muille viranomaisille ja sidosryhmille.	
HUSin jatkuvuudenhallinnan ja turvallisuusprosessien kehittäminen yhdessä HUSin turvapalveluiden, riskienhallinnan ja Tilakeskuksen kanssa.		
Konsernin johdon tukeminen ennakoivassa kokonaisriskienhallinnassa.		
Johdon tukeminen häiriötilanteiden hallinnassa.		

Luku 9: Henkilöstön osaamisen ja saatavuuden varmistaminen erikoissairaanhoidossa erikoisaloittain

- Erikoissairaanhoidon henkilöstön saatavuus erikoisaloittain
  - Yhteistyömahdollisuudet saatavuuden varmistamiseksi
- Erikoissairaanhoidon henkilöstön osaamisen varmistaminen
  - Koulutuspaikkojen varmistaminen ja koulutusväylien luomisen edistäminen riittävän osaamisen varmistamiseksi yhteistyöalueella
  - Yhteistyö jatko- ja täydennyskoulutuksessa
  - Etelä-Suomen yhteistyöalueen hoitotyön asiantuntijaverkosto
- Aikataulun vuoksi sopimuksessa on keskitytty vain lakisääteiseen vaateeseen koskien erikoissairaanhoidon henkilöstöä, seuraavissa vaiheissa mukaan koko sote-henkilöstö

Luku 10: Tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKKI) toteuttaminen ja HUS-yhtymän sekä Helsingin kaupungin koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävät

- TKKI-toiminnan toteuttamisrakenteet ja tehtävät, mm.
  - Uudenmaan alueella toimiva TKKI-koordinoiva neuvottelukunta laajennetaan yhteistyöaluetasoiseksi (Etelä-Suomen yhteistyöalueen TKKI-koordinoiva neuvottelukunta)
  - Kaksikielisten hyvinvointialueiden TKKI-verkosto on käynnistynyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen koordinoimana järjestämislain 33 §:n mukaisesti
- Tutkimusyhteistyö
- Sosiaali- ja terveysalan koulutuksen kehittäminen ja koulutusyhteistyö
- Kehittämis- ja innovaatiotoiminta
- Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Luku 11: Tietohallinnon ratkaisut ja sähköiset palvelut

- Etelä-Suomen yhteistyöalueen ICT-koordinaatioryhmä
  - Ohjaa alueen ICT-yhteistyötä
  - Johtaa ja koordinoi yhteistyöalueen yhteisiksi tunnistettujen tietojärjestelmien ja digitaalisten palvelujen suunnittelua ja yhteensovittamista
  - Ylläpitää yhteisiä tiedonhallinnan ja sähköisten palvelujen periaatteita, yleisiä päämääriä ja linjauksia
- Yhteistyö alueellisissa ICT-ratkaisuissa
- Yhteistyö tiedolla johtamisessa
- Poikkeusoloihin varautuminen ja kyberturvallisuus
- Alueelliset ohjelmistoratkaisut ja yhteinen ICT-investointisuunnittelu
- Mahdollistetaan erillisiin YTA-alasopimukseen perustuen yhteiset ICT-palvelut

Luku 12: Vaikutuksiltaan laajakantoiset, taloudellisesti merkittävät investoinnit ja sopimukset

- Etelä-Suomen yhteistyöalueen investointityöryhmä koordinoi yhteistä investointisuunnittelua
- Investointien yhteensovittamismahdollisuuksien tunnistaminen kaikissa investointilajeissa (rakentaminen, laitteet ja ICT)
- Investointisuunnittelun aikataulujen yhteensovittaminen
- Taloudellisuustarkastelu
- Yhteisinvestointien työnjaosta, vastuista ja kustannusten jaosta sovitaan erillisillä YTA-alasopimuksilla

Luku 13 ja Liite 3: Muut sovittavat asiat

- Hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden henkilökohtainen apu ja hoito
- Omavalvonta
- Potilasvakuuttaminen (Suomen Keskinäinen Potilasvakuutusyhtiö)
  - Liite 3: Potilasvakuutus

Luku 14: Kustannusten jako

- Kustannusten jaon yleisperiaatteet
  - Vastuutoteuttajan määrittely
  - Omakustannushinta hinnoittelun pohjana (välittömät ja välilliset kustannukset)
  - Aiheuttamisperiaate, ellei toisin ole sovittu
  - Kirjallinen sopimus ennen toiminnan aloittamista
  - Raportointi
  - Sosiaali- ja terveystalouden osalta kustannukset korvataan järjestämislain 57 §:n mukaisesti

Luku 16 ja Liite 4: Sopimuksen toimeenpano ja seuranta

- Kuvataan Etelä-Suomen YTA-sopimuksen ohjausrakenne, joka koostuu Etelä-Suomen yhteistyöalueen ohjausryhmästä (YTA-ohjausryhmä) ja sen nimittämistä työryhmistä
- Määritellään ohjausryhmän ja työryhmien toiminta ja tehtävät
- Liitteessä 4 (Yhteistyö- ja seurantarakenteet) on yhteenveto seurantarakenteeseen sopimuksen voimaantulovaiheessa kuuluvista ryhmistä ja yksityiskohtaisemmat tiedot yksittäisten työryhmien toiminnasta
- Lisäksi luvussa 16 on määritelty tiedonhallintaa ja asiakirjojen säilyttämisvelvollisuutta koskevat vastuut ja tehtävät

YTA-ALUEEN TYÖRYHMÄT JA RAKENTEET

NYKYISET JA PERUSTETTAVAT

ETELÄ-SUOMEN YHTEISTYÖALUE

Etelä-Suomen yhteistyöalueen ohjausryhmä

UUSIMAA
HUS järjestämissopimuksen
seurantaryhmä
ja sen teemaryhmät

YTA-tasoiset ryhmät

Etelä-Suomen yhteistyöalueen TKKI-koordinoiva neuvottelukunta

Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiuden neuvottelukunta

Etelä-Suomen yhteistyöalueen ICT-koordinaatioryhmä

Etelä-Suomen yhteistyöalueen lääkinnällisen kuntoutuksen työryhmä
Alatyöryhmät: Etelä-Suomen yhteistyöalueen selkäydinvammatyöryhmä ja Etelä-Suomen yhteistyöalueen proteesityöryhmä

Etelä-Suomen yhteistyöalueen hoitotyön asiantuntijaverkosto

Etelä-Suomen yhteistyöalueen koulutuksen neuvottelukunta

Menetelmien arviointi:
Etelä-Suomen yhteistyöalueen menetelmäarviointiryhmä
Etelä-Suomen yhteistyöalueen lääkearviointiryhmä

Sosiaalihuollon johtajien yhteistyökokous (ml. sosiaalihuollon menetelmien arviointi)
Työryhmät: Lapsiperheiden palvelut ja lastensuojelu, Vammaisten palvelut, Työikäisten palvelut, Päihde- ja mielenterveyspalvelut, Iäkkäiden palvelut.

Etelä-Suomen yhteistyöalueen sosiaali- ja kriisipäivystystyöryhmä

Etelä-Suomen yhteistyöalueen tukipalvelujen työryhmä

Etelä-Suomen yhteistyöalueen lääkeneuvottelukunta

Etelä-Suomen yhteistyöalueen investointityöryhmä

Etelä-Suomen yhteistyöalueen mielenterveyspalvelujen työryhmä

Etelä-Suomen yhteistyöalueen ensihoidon ohjausryhmä

Lääkinnälliset tukipalvelut

Omavalvonta

Tiedolla johtaminen

HYTE

Sopimustekniset luvut

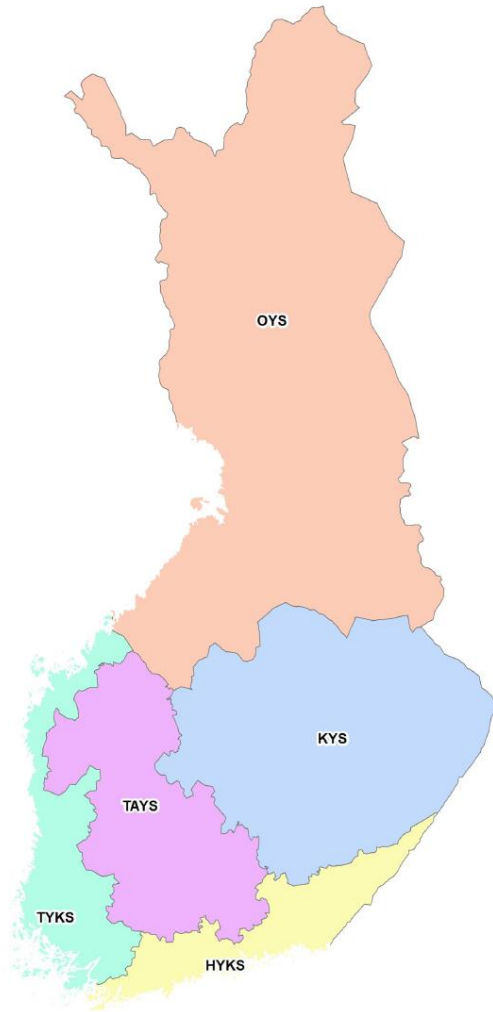
- Luku 1: Sopimuksen osapuolet
- Luku 2: Sopimuksen tausta ja tarkoitus
- Luku 15: Sopimuksen hyväksyminen ja voimassaolo
- Luku 17: Sopimuksen muuttaminen
- Luku 18: Erimielisyyksien ratkaiseminen
- Luku 19: Sopimuksen liitteet
- Luku 20: Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset

TAUSTAMATERIAALI

YTA-sopimuksen tarkoitus

- Velvoite YTA-sopimuksen laatimiselle järjestämislaissa
- YTA-sopimuksen tarkoituksena on varmistaa hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen *siltä osin kuin se on tarpeellista* hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi
- Yhteistyösopimuksen on edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon
  - kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, asiakas- ja potilasturvallisuutta, tarpeenmukaisuutta, yhdenvertaista saatavuutta, kielellisiä oikeuksia sekä palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta
- Sopimuksessa on lisäksi varmistettava, että yhteistyösopimuksen perusteella sosiaali- ja terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen

Aiemmin erva-sopimus

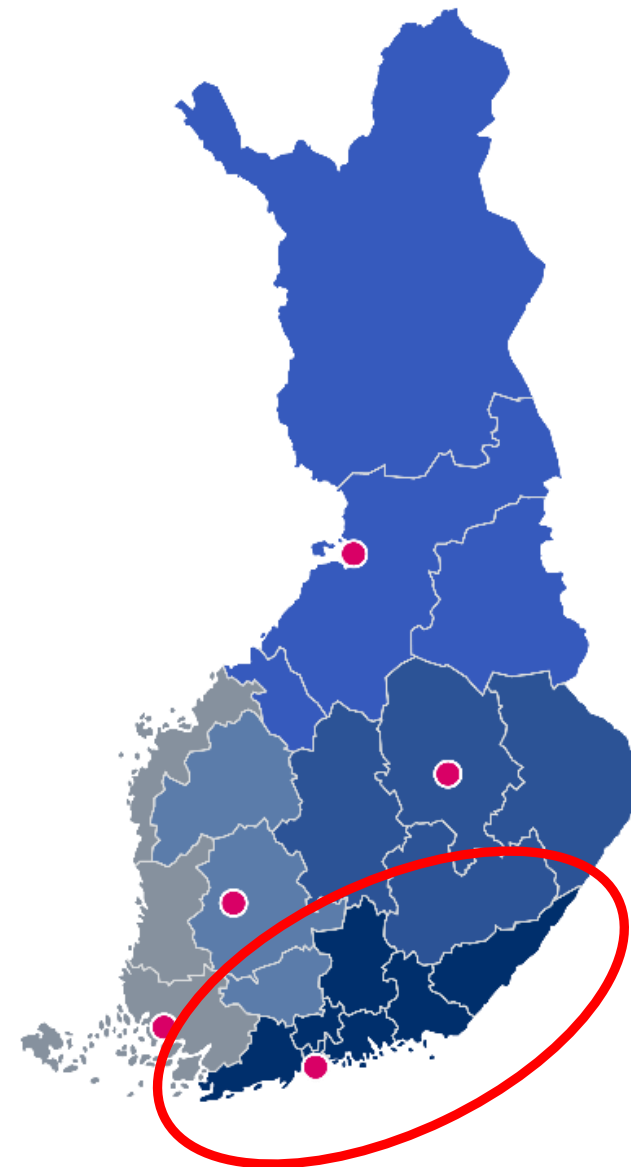

- Yliopistosairaaloiden erityisvastuualueille oli keskitetty alueen vaativin erikoissairaanhoido
  - Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä
  - Viimeisin HYKS Erva järjestämissopimus tehty vuonna 2022
- Sote-uudistuksessa muodostettiin viisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöaluetta (YTA) korvaamaan erityisvastuualueet
  - erityistason palvelujen ylläpitämiseksi sekä
  - sosiaali- ja terveydenhuollon muuta alueellista yhteistoimintaa ja kehittämistä varten

Etelä-Suomen yhteistyöalue

- Etelä-Karjalan hyvinvointialue
- Helsingin kaupunki
- HUS-yhtymä
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
- Kymenlaakson hyvinvointialue
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
- Päijät-Hämeen hyvinvointialue
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

- Muut YTA-alueet
  - Pohjois-Suomen yhteistyöalue
  - Itä-Suomen yhteistyöalue
  - Sisä-Suomen yhteistyöalue
  - Länsi-Suomen yhteistyöalue

YTA ja hallitusohjelma

- Runsaasti kirjauksia yhteistyöaluetasoisien yhteistyön lisäämisestä ja roolin kasvattamisesta.
- "Ohjataan hyvinvointialueita sopimaan erityispalvelujen ja erikoissairaanhoidon kokonaisuudesta, yhteistyöstä ja työnjaosta yhteistyöalueilla *vuoden 2024 huhtikuun* loppuun mennessä."
- YTA-yhteistyöhön asetetut odotukset ovat monilta osin kunnianhimoisia Etelä-Suomessa
  - Eteläisen YTAn toimijoista moni jo itsessään merkittävän kokoinen
  - Esim. kliiniset ja myös monet muut tukipalvelut jo keskitetty HUSilleMyös tarkoituksenmukaisia yhteishankintoja tehty jo vuosia

Sopimuksen laatiminen ja hyväksyminen

- Sopimus tehdään valtuustokausittain, ensimmäinen yhteistyösopimus on tehtävä vuoden 2025 loppuun mennessä.
- Valmistelu ja hyväksyminen
  - Hyväksymisestä päättää kunkin alueen valtuusto
  - Edellyttää lausuntoja STM:ltä ja alueen sote-koulutusta antavilta korkeakouluilta TKKI-toiminnasta
  - Toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain
  - Sopimusta on tarvittaessa muutettava hyvinvointialueen tai STM:n aloitteesta

Valmistelurakenteet

OHJAUSRYHMÄ

SIHTEERISTÖ

Psykiatrian työryhmä

VALMISTELUN
KOORDINOINTIRYHMÄ

Työryhmä 1

Väestön palvelutarpeen arviointi ja ennakointi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seuranta ja arviointi

Vaikutuksiltaan laajakantoiset ja taloudellisesti merkittävät investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset

Kustannusten jako

Muut sovittavat asiat

Työryhmä 3

Erikoissairaanhoidon henkilöstön ja osaamisen varmistaminen erikoisaloittain

Sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien käyttöönoton, käytön ja käytöstä poistamisen alueelliset periaatteet

Etelä-Suomen YTA-
menetelmäarviointiryhmä

Koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

Työryhmä 2

Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinta ja sähköiset palvelut

Etelä-Suomen YTA ICT-
koordinaatioryhmä

Harvoin tarvittavien tai erityisen vaativien palveluiden järjestäminen ja tuottaminen

Lääkinnällisten tukipalvelujen ja muiden tukipalvelujen järjestäminen ja tuottaminen

Työryhmä 4

Sosiaalipäivystys ja terveydenhuollon päivystys

Ensihoitokeskus ja ensihoidon yhteensovittaminen

Häiriötilanteet, poikkeusolot ja valmiuskeskus

YTA-tasoinen varautumisen ja valmiuden
neuvottelukunta

Esimerkki YTA-yhteistyöstä: Valmiuskeskus käynnistynyt HUSissa

- Valmiuskeskus kerää jatkuvasti tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän:
  - toiminnasta ja kuormituksesta
  - henkilöstö- ja materiaaliressurseista
  - tukipalveluiden toiminnasta
  - häiriötilanteista ja niiden uhkista
- Tiedon tuottamisesta kaikkien palvelutuottajiensa osalta vastaavat hyvinvointialueet ja HUS.
- Saadun tiedon perusteella muodostetaan ja ylläpidetään palvelujärjestelmän valmiutta kuvaavaa tilannekuvaa.

Tilannekeskuspäivystäjä seuraa työvuoronsa aikana eri viranomaisten kanavia ja ylläpitää kokonaiskuvaa. (Kuva: HUS)